

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Signaleringsoverleg **Voedselveiligheid:** Jaarrapportage 2025

Signaleringsoverleg Voedselveiligheid: Jaarrapportage 2025

RIVM-briefrapport 2026-0087

Colofon

© RIVM 2026

Delen uit deze publicatie mogen worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.

DOI 10.21945/RIVM-2026-0087

L. Razenberg (auteur), RIVM
R. de Jonge (auteur), RIVM
L. de Winter (auteur), RIVM
J.A. de Heer (auteur), RIVM
A. Gerssen (auteur), Wageningen Food Safety Research (WFSR)

Contact:

Linda Razenberg
Chemische Voedselveiligheid
linda.razenberg@rivm.nl

Dit onderzoek werd verricht in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
Nederland

www.rivm.nl

Publiekssamenvatting

Signaleringsoverleg Voedselveiligheid: Jaarrapportage 2025

Mensen kunnen ziek worden van bacteriën, parasieten of virussen in voedsel. Dat kan ook gebeuren door chemische stoffen in voedsel. Het is belangrijk dat nieuwe risico's snel in beeld zijn. Dan kunnen maatregelen worden genomen om de gezondheid van mensen te beschermen. De ministeries van VWS en (voormalig) LNV hebben daarom in 2020 het Signaleringsoverleg Voedselveiligheid opgericht.

Het Signaleringsoverleg bestaat uit twee onderdelen: een overleg over microbiologische risico's (het SO-VM) en een overleg over chemische risico's (het SO-VC). In beide onderdelen zitten experts op het gebied van voedselveiligheid van verschillende instituten en het bedrijfsleven. Deze experts verzamelen signalen die zij met elkaar bespreken en betekenis geven. In 2025 is het onderdeel microbiologie drie keer en het onderdeel chemie vier keer bij elkaar gekomen. In totaal hebben de experts 42 signalen besproken en uitgewerkt.

Een signaal kan volgens het Signaleringsoverleg reden zijn voor meer onderzoek of maatregelen. Als dat zo is, wordt dat doorgegeven aan het Coördinerend Overleg (CO). In dit overleg zijn de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) vertegenwoordigd. Het CO besluit of en welke acties worden ondernomen. In 2025 heeft het SO-VC zes signalen gemeld aan het CO. Het SO-VM heeft in 2025 geen signalen gemeld.

Kernwoorden: voedsel, voedselveiligheid, risico, signalering

Synopsis

Annual Report of the 'Food Safety Signalling Consultation' 2025

People can get sick from bacteria, parasites or viruses in food, and also from chemicals in food. Early identification of new risks is important to enable timely implementation of health protection measures. The Ministry of Health, Welfare and Sport and the (then) Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality therefore established the 'Food Safety Signalling Consultation' (Signaleringsoverleg Voedselveiligheid, SO-V) in 2020.

The Signalling Consultation has two components; one for microbiological risks (SO-VM) and one for chemical risks (SO-VC). Participants include food safety experts from various institutes and the corporate sector. These experts collect signals and then discuss and interpret them together. In 2025, the microbiology component held three meetings and the chemistry component held four. They discussed and reviewed 42 signals altogether.

If the Signalling Consultation believes that a signal requires further investigation or measures, it is referred to the Coordinating Signalling Consultation (Coördinerend Overleg, CO). This CO includes representatives from the Ministry of Health, Welfare and Sport, the Ministry of Agriculture, Fisheries, Food Security and Nature and the Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority. The CO decides whether and which actions should be taken in response to a signal. In 2025, the SO-VC referred six signals to the CO. None were referred by the SO-VM.

Keywords: food, food safety, risk, signalling

Inhoudsopgave

Samenvatting — 9

1 Introductie — 11

2 Overzicht van activiteiten en signalen in 2025 — 13

3 Vervolg in 2026 — 27

Dankwoord — 29

Afkortingen — 31

Samenvatting

In 2020 is het Signaleringsoverleg Voedselveiligheid (SO-V) van start gegaan. De ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en toenmalig Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) hebben dit platform ingericht naar aanleiding van het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid inzake opkomende voedselveiligheidsrisico's (juni 2019). Het platform bestaat uit het Signaleringsoverleg Voedselveiligheid Microbiologie (SO-VM) en het Signaleringsoverleg Voedselveiligheid Chemie (SO-VC). Het doel van het SO-V is om opkomende voedselveiligheidsrisico's tijdig in beeld te brengen, te duiden en zo nodig te melden aan de ministeries van VWS en huidig LNVN en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Aan de overleggen nemen experts deel van de NVWA, Wageningen Food Safety Research (WFSR), College voor de Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (Ctgb, alleen SO-VC), het Voedingscentrum (alleen het SO-VM) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Daarnaast nemen experts uit de industrie deel aan het SO-V. De experts verzamelen signalen en brengen deze in bij het SO-VM of het SO-VC. Tijdens de bijeenkomsten bespreken ze de signalen en duiden die gezamenlijk.

In 2025 hebben het SO-VM drie bijeenkomsten en het SO-VC vier bijeenkomsten gehad, waarin de deelnemende experts mogelijke signalen inbrachten en duiden. In totaal zijn door het SO-VM 6 nieuwe signalen geduid. Door het SO-VC zijn 36 signalen (waaronder 8 openstaande signalen uit eerdere jaren) geduid. Een aantal signalen is nog in behandeling. In 2025 zijn door het SO-VC 6 signalen gemeld aan het coördinerend overleg (CO); het SO-VM heeft in 2025 geen signalen gemeld aan het CO.

1 Introductie

Signalering, het vroegtijdig oppikken van mogelijke risico's of ontwikkelingen die kunnen leiden tot een risico, is een activiteit die bijdraagt aan het beperken van risico's. Naar aanleiding van het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid over opkomende voedselveiligheidsrisico's (juni 2019¹) is in 2020 het Signaleringsoverleg Voedselveiligheid (SO-V) gestart. Het doel van het SO-V is om opkomende risico's voor de voedselveiligheid in beeld te brengen en te duiden. Dit platform is ingericht door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV, nu LNVN) en bestaat uit het Signaleringsoverleg Voedselveiligheid Microbiologie (SO-VM) en het Signaleringsoverleg Voedselveiligheid Chemie (SO-VC).

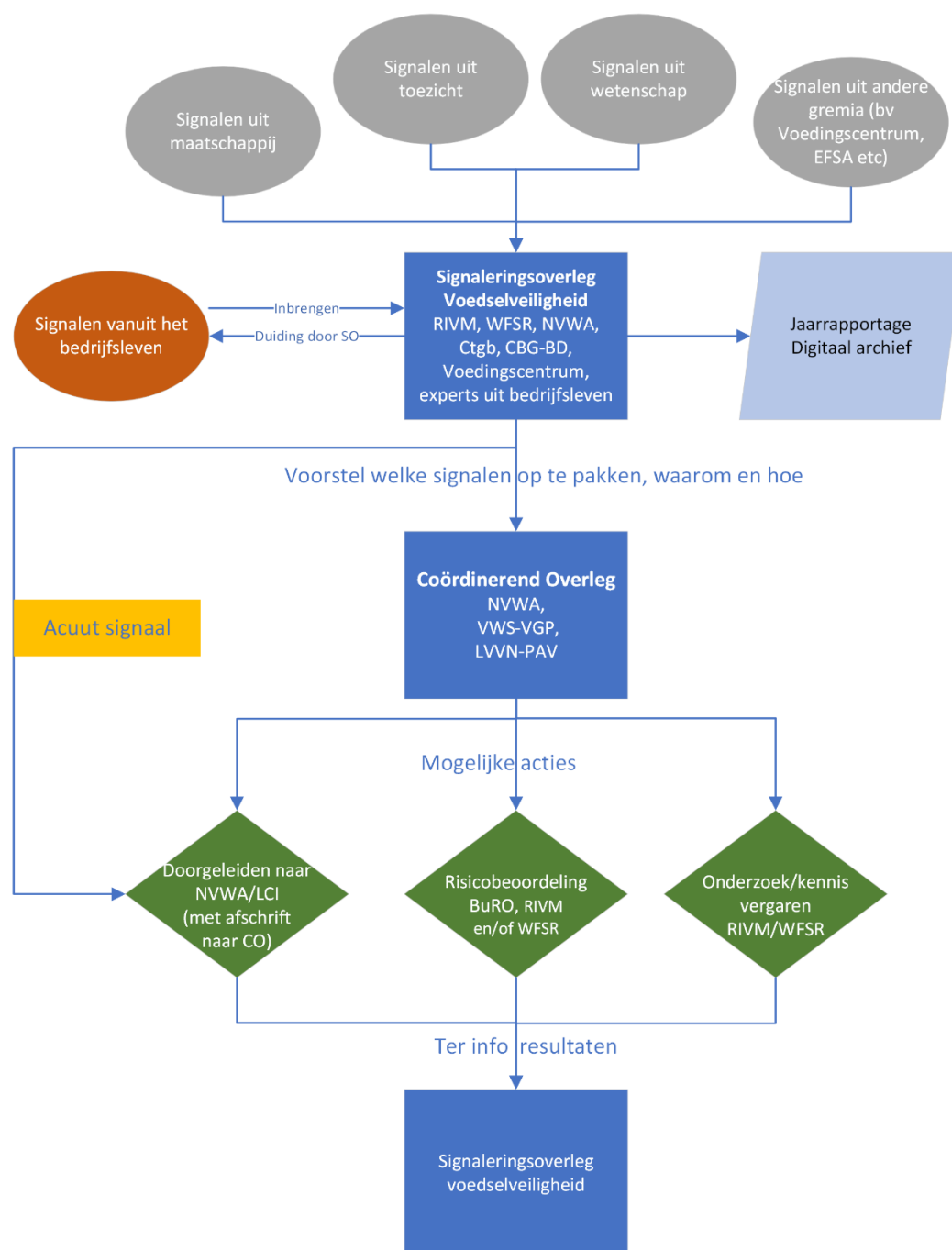
Bij signalering gaat het bijvoorbeeld om het vertalen van trends, het signaleren van ontwikkelingen die kunnen leiden tot chemische of microbiologische voedselveiligheidsrisico's en om het duiden van internationale signalen over voedselveiligheidsrisico's. Gesignaleerde potentiële voedselveiligheidsrisico's worden – voorzien van risicoduiding en advies voor opvolging – aangereikt aan een coördinerend overleg (CO), met daarin vertegenwoordigers van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie; VWS-VGP), van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit; LNVN-PAV) en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Het CO beslist over eventuele acties naar aanleiding van deze signalen.

Het SO-VM en het SO-VC zijn overleggroepen van experts op het gebied van respectievelijk microbiologische en chemische voedselveiligheid die ieder signalen van opkomende voedselveiligheidsrisico's bij elkaar brengen en duiden. De experts zijn verbonden aan de NVWA, Wageningen Food Safety Research (WFSR), het Voedingscentrum (alleen SO-VM) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Het SO-VC is daarnaast aangevuld met een expert van het College voor de Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (Ctgb). Ook nemen experts uit de industrie deel aan het SO-V. Dit betreft vertegenwoordigers uit de industrieën voor verwerking van dierlijke en plantaardige producten. Het SO-V vangt via de betrokken organisaties ook internationale signalen op, bijvoorbeeld vanuit de Europese Commissie (EC), andere lidstaten en internationale instituties, zoals de European Food Safety Authority (EFSA). Indien nodig kan het SO-V experts van buiten de deelnemende partijen uitnodigen om tot een betere duiding c.q. risico-inschatting van een specifiek signaal te komen. In dit kader worden het Bureau Diergeneesmiddelen van het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG-BD, agendalid SO-VC), het Voedingscentrum en het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) soms geraadpleegd voor de duiding van signalen.

¹ <https://onderzoeksraad.nl/onderzoek/opkomende-voedselveiligheidsrisico-s/>

Als het SO-VM of SO-VC naar aanleiding van een signaal constateert dat een potentieel voedselveiligheidsrisico bestaat en dat mogelijk nadere actie of nader onderzoek wenselijk is, volgt er een melding aan het CO. Deze melding wordt voorzien van een advies op welke wijze het signaal kan worden opgepakt. Het CO beslist over de opvolging van het signaal en draagt daarvoor zorg (zie Figuur 1). Signalen die als acuut worden ingeschat, worden rechtstreeks gemeld aan de NVWA en/of de Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI), met een afschrift aan het CO.

Figuur 1 Schets organisatie van het Signaleringsoverleg Voedselveiligheid

2 Overzicht van activiteiten en signalen in 2025

In 2025 zijn er voor het SO-VM drie en voor het SO-VC vier bijeenkomsten geweest waarin signalen zijn besproken. De signalen zijn verzameld en ingebracht door de deelnemende experts en geduid.

Voor de duiding gebruiken het SO-VM en het SO-VC de classificatie die onderling is afgestemd:

1. Risico is onduidelijk, meer informatie verzamelen.
2. Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.
3. Risico is verwaarloosbaar, geen (verdere) actie nodig.
4. Risico is (nog) verwaarloosbaar, wel trend volgen.
5. Serieus risico (mogelijk) aanwezig: actie loopt bij de NVWA; geen aanvullende actie nodig.
6. (Serieus) risico (mogelijk) aanwezig, (maar niet acuut): doormelden aan CO voor opvolging.
7. Risico (mogelijk) aanwezig en basis voor handhaving door NVWA; doormelden aan NVWA (met afschrift aan het CO) voor opvolging.
8. Serieus, acuut risico, directe doormelding aan NVWA-handhaven en/of LCI met afschrift aan het CO.

Deze classificatie is opgenomen in de laatste kolom van de signalentabellen (Tabel 1 en Tabel 2). Na duiding van signalen wordt besloten of

- verzameling van meer informatie voor nadere duiding gewenst is (classificatie 1);
- het signaal kan worden afgesloten (classificatie 2-5);
- het signaal wordt gemeld aan het CO, NVWA en/of LCI (classificatie 6-8).

In totaal zijn in 2025 door het SO-VM 6 nieuwe signalen ingebracht en geduid (zie Tabel 1). Er zijn geen signalen doorgemeld aan het CO.

Door het SO-VC zijn in 2025 36 signalen geduid. Het gaat om 28 nieuwe signalen die zijn ingebracht, daarnaast zijn 8 openstaande signalen uit eerdere jaren nader geduid. Hiervan zijn 25 signalen afgesloten, omdat het signaal in beeld is of omdat een risico niet wordt verwacht (zie Tabel 2). Het SO-VC heeft 6 signalen (waarvan 5 uit eerdere jaren) gemeld aan het coördinerend overleg voor nadere opvolging. Voor de overige 5 signalen geldt dat eind 2025 de duiding nog niet was afgerond, of dat een melding aan het CO in voorbereiding was.

Signalen waarvoor de duiding nog niet is afgerond, bijvoorbeeld omdat aanvullende informatie nodig is, of omdat een melding aan het CO in voorbereiding is, zijn nog niet opgenomen in dit jaarverslag. Deze lopende signalen worden opgenomen in een volgend jaarverslag, nadat de duiding is afgerond. Ook signalen die gemeld zijn aan het CO worden opgenomen in het jaarverslag nadat ze zijn afgerond door het CO.

Signalen die zijn afgesloten door het SO-V of afgerond zijn door het CO worden, behalve in het jaarverslag, ook gepubliceerd in het digitale

platform op signalen.rivm.nl. Dit digitale platform bestaat uit een digitaal archief en een berichtenservice om de signalen van het SO-V beschikbaar te maken voor beroepsmatig geïnteresseerden. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via signalen.rivm.nl.

Het Voedingscentrum is deelnemer aan het SO-VM. Het SO-VC haalt signalen en input op bij het Voedingscentrum. Het Voedingscentrum brengt op die manier meldingen en signalen die bij hen zijn binnengekomen onder de aandacht van het SO-V.

Tussen het SO-VM en het SO-VC vindt wederzijdse signaaluitwisseling plaats, met name van signalen over ontwikkelingen in de voedselketen of voedselconsumptie die kunnen leiden tot het ontstaan van zowel microbiologische als chemische voedselveiligheidsrisico's.

Ook tussen het SO-VM, het maandelijks Signaleringsoverleg Zoönosen (SO-Z, richt zich op zoönosen in dierpopulaties die een risico kunnen vormen voor de volksgezondheid) en het wekelijks Signaleringsoverleg Infectieziekten (SO, richt zich op humane infectieziekten, inclusief voedselinfecties) vindt wederzijdse signaaluitwisseling plaats, waar dat relevant is.

Daarnaast vindt signaaluitwisseling plaats tussen het SO-VC en het Signaleringsoverleg Productveiligheid, dat zich richt op de veiligheid van consumentenproducten.

Tabel 1 Signalen verzameld en geduid door het SO-VM in 2025

Signaal	Omschrijving	Duiding
2025/03/S89#VM Ontbreken van koelkasten op basisscholen	Op de meeste basisscholen zijn er geen koelkasten in de klassen. Kinderen kunnen producten meenemen die buiten de koelkast houdbaar zijn. Maar het is mogelijk dat kinderen lunchpakketjes meenemen die wel microbiologisch kwetsbare producten bevatten, zoals bijvoorbeeld vleeswaren of melk. Het voedingscentrum geeft tips op haar website voor ouders/verzorgers. Hoe vaak er microbiologisch kwetsbare producten worden meegenomen naar school, of er toch nog een voedselveiligheidsrisico bestaat, is onduidelijk omdat niet duidelijk is waaruit het lunchpakket van basisschool scholieren bestaat.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.
2025/03/S90#VM Hoogpathogene aviaire influenza bij de mens	Er is een nieuw met HPAI-virus besmet humaan geval in de VS, een besmetting gekoppeld aan blootstelling via melkvee. Het betreft genotype D1.1 dat nu voor het eerst ook bij melkvee is aangetoond. In de USA hebben infecties van koeien met HPAI-virus geleid tot in ieder geval 41 humane ziektegevallen (https://www.cdc.gov/bird-flu/situation-summary/). In NL zijn nog geen koeien gesignaleerd met HPAI infectie ziekteverschijnselen. Er is in Nederland sinds januari 2025 een beleidsdraaiboek beschikbaar voor het geval er toch infecties met HPAI opduiken (https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/01/31/bijlage-6-draaiboek-hpai-melkkoeien). Als onderdeel hiervan komt NVWA binnenkort met een advies onder welke voorwaarden voor de voedselveiligheid het mogelijk is melk die besmet is met HPAIV alsnog beschikbaar te maken voor humane en/of dierlijke consumptie.	Serieus risico mogelijk aanwezig, actie loopt bij de NVWA; wel trend volgen.
2025/07/S91#VM <i>Toxoplasma</i> op Ready-To-Eat producten in Europa	Er is een studie uitgevoerd in 10 Europese landen naar besmetting van verpakte sla met oöcysten van <i>Toxoplasma gondii</i> waarbij een geharmoniseerde en gevalideerde moleculaire methode is gebruikt. <i>T. gondii</i> DNA werd aangetoond in 4.1% (95% CI: 3.4–4.8%) van de 3.293 monsters. Er waren verschillen in de besmettingsgraad tussen de landen en seizoenen. De auteurs concluderen dat het nodig is de kans op	Risico is (nog) verwaarloosbaar, wel trend volgen.

Signaal	Omschrijving	Duiding
	besmetting in elke stap/critical point van de salade productieketen te onderzoeken (https://doi.org/10.2807/1560-7917.ES.2025.30.22.2400594) Met de gebruikte moleculaire detectie-methode is alleen DNA aangetoond, waardoor men niet weet of het om levende of dode oocysten gaat. Het gevonden percentage lijkt hoog, en werd niet altijd bevestigd met een tweede PCR. Nederland was geen deelnemer, maar omdat ook in Nederland veel salades gegeten worden, toch een punt van aandacht.	
2025/11/S92#VM <i>Cryptosporidium</i> op rauwe groenten	In 2 recent gepubliceerde stukken wordt ingegaan op de detectie van <i>Cryptosporidium</i> op plantaardige producten (boerenkool en peterselie). De boerenkool was van een Zweedse teler afkomstig, bij de Italiaanse peterselie wordt alleen een cateraar als bron benoemd. Er wordt benoemd dat de parasiet, als deze eenmaal op een gewas zit, er lastig weer af te wassen is. In de VS komen besmettingen met <i>Cryptosporidium</i> vaker voor, maar of de parasiet nu in de EU ook vaker voorkomt is lastig aan te geven omdat deze bijv. pas sinds 2023 is opgenomen in de nationale surveillance in Denemarken. In Nederland vindt geen actieve monitoring van <i>Cryptosporidium</i> plaats (zie ook signaal 2020/09/03). Bij het RIVM loopt een retrospectieve analyse van het voorkomen van <i>Cryptosporidium</i> in patiënten in Nederland.	Risico is (nog) verwaarloosbaar, wel trend volgen.
2025/11/S93#VM Hybride producten winnen aan populariteit	Hybride producten zijn samengesteld uit verschillende onderdelen, van verschillende oorsprong. In dit geval gaat het om een product dat is samengesteld uit vis en plantaardige ingrediënten. Hybride producten kunnen niet alleen uitwendig besmet zijn. Voor een veilige bereiding moeten dit soort producten door en door verhit worden. Door hybride producten te bereiden als het oorspronkelijke product (te bereiden als) ontstaat mogelijk een voedselveiligheidsrisico. Dit is vergelijkbaar met plakvleesproducten als biefstuk. Onduidelijk is hoe groot de trend is en wat er op verpakkingen als bereidingsadvies wordt gegeven.	Risico is onduidelijk, meer informatie verzamelen.

Signaal	Omschrijving	Duiding
2025/11/S94#VM Langdurende uitbraak van <i>Salmonella</i> Enteritidis	De uitbraak van <i>Salmonella</i> Enteritidis in de NL populatie gaat onverminderd door, dit jaar komen we als het zo doorgaat zelfs boven het topjaar 2023 uit (toen grotendeels veroorzaakt door uitbraak gerelateerd aan besmette eierschalen). Ook bij leghenbedrijven is de prevalentie nu al voor het derde jaar ruim boven de EU-norm van 2% (artikel 1 uit de EU (Nr.) 517/2011), dus ook daar gaat het aantal besmettingen onverminderd door. De sector heeft toegezegd op korte termijn de testfrequentie op <i>Salmonella</i> op te hogen, naar om de 4 weken voor risicokoppels (nu 8 weken) en om de 8 weken voor overige koppels. Daarnaast zullen koppels tussen de 50 en 60 weken een boostervaccinatie krijgen. Ook worden <i>Salmonella</i>-isolaten van de sector getypeerd, het idee is dat deze ook gedeeld worden met andere ketenpartners zodat vergelijkingen tussen humane en niet-humane isolaten mogelijk zijn. De uitbraak is al lang gaande. Besmette stallen raken na reiniging en desinfectie vaak weer besmet met hetzelfde type <i>S. Enteritidis</i>. Consumenten worden geadviseerd om eieren in de koelkast te bewaren en de handen te wassen na contact met eieren (Voedingscentrum). Ook professionele voedselbereiders (in de horeca) worden vanuit het SO-VM geadviseerd na contact met eieren handen te wassen.	Signaal is voldoende in beeld, geen verdere actie nodig.

Tabel 2 Signalen verzameld en geduid door het SO-VC in 2025

Openstaande signalen uit eerdere jaren

Signaal	Omschrijving	Duiding
Signaal 2023.1.11 Trichloorfenol in runderurines	Dit signaal is in augustus 2025 gemeld aan het CO en inmiddels afgerond door het CO. Voor omschrijving zie Signalen gemeld aan en afgerond door het CO, verderop in de tabel.	Serieus risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.
Signaal 2024.3.8 Toxische stoffen gevonden in Belgische koekjes en cakejes	Dit signaal is in augustus 2025 gemeld aan het CO en inmiddels afgerond door het CO. Voor omschrijving zie Signalen gemeld aan en afgerond door het CO, verderop in de tabel.	Serieus risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.
Signaal 2024.4.1 Perchloraat in zuivel	Er is perchloraat gevonden in zuivel. Deze stof kan op verschillende manieren in zuivel terechtkomen. De monitoring van perchloraat in (rauwe) melk en melkproducten in diverse stadia in het productieproces is afgelopen periode geïntensiveerd en uitgebreid. Daarmee is het voldoende onder de aandacht van zowel de sector als de NVWA.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.
Signaal 2024.4.2 Vervanging van cacao	Vanwege hoge cacaoprijzen is de vraag of cacao een risicoproduct wordt voor fraude. Volgens geraadpleegde experts lijkt het enige reële risico het gebruik van afgekeurde batches cacao. Er is dan met name een risico op salmonellabesmetting. Daarom is het signaal doorgegeven aan het SO-VM. Omdat er geen risico's verwacht worden voor chemische voedselveiligheid, wordt het signaal afgesloten voor het SO-VC.	Risico is verwaarloosbaar, geen (verdere) actie nodig.
Signaal 2024.4.4 Vervuiling van food-grade oliën met industriële chemische substanties	Dit signaal is in maart 2026 gemeld aan het CO en inmiddels afgerond door het CO. Voor omschrijving zie Signalen gemeld aan en afgerond door het CO, verderop in de tabel.	Serieus risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.
Signaal 2024.4.5 Producten met functionele ingrediënten op het grensvlak met de geneesmiddelen- en opiumwet	Dit signaal is in maart 2026 gemeld aan het CO en inmiddels afgerond door het CO. Voor omschrijving zie Signalen gemeld aan en afgerond door het CO, verderop in de tabel.	Serieus risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.

Signaal	Omschrijving	Duiding
Signaal 2024.4.6 Cannabisthee	Dit signaal is samengevoegd met signaal 2024.4.5	Zie signaal 2024.4.5
Signaal 2024.4.7 Groeibevorderaars bij insecten	Dit signaal is in augustus 2025 gemeld aan het CO en inmiddels afgerond door het CO. Voor omschrijving zie Signalen gemeld aan en afgerond door het CO, verderop in de tabel.	Serius risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.

Nieuwe signalen uit 2025

Signaal	Omschrijving	Duiding
Signaal 2025.1.1 Bakaroma's met alcohol	Het NVIC krijgt een paar keer per jaar vragen over jongeren die bakaroma's kopen vanwege de alcohol die erin zit. Bakaroma's bevatten wel alcohol, maar zijn voor jongeren makkelijk te kopen (geen leeftijdscontrole). Dit signaal leidt niet tot risico's voor de voedselveiligheid. Het kan wel een onderwerp zijn voor handhaving en wetgeving. Het SO-VC informeert de NVWA hierover en sluit het signaal af.	Risico is verwaarloosbaar, geen (verdere) actie nodig.
Signaal 2025.1.2 Bier met vitaminen en eiwit	Er zijn laag-alcoholische bieren op de markt waaraan eiwit en vitaminen zijn toegevoegd. Het lijkt onwaarschijnlijk dat de vitaminen in de gehalten die zijn toegevoegd zullen leiden tot een gezondheidsrisico. Wel zijn een aantal producten onder de aandacht gebracht bij NVWA vanwege fouten op het etiket.	Risico is verwaarloosbaar, geen (verdere) actie nodig.
Signaal 2025.1.3 Verboden bestrijdingsmiddelen gevonden in zes polders	Het Hoogheemraadschap van Delftland heeft in december 2024 in zes verschillende polders zeven stoffen aangetroffen ver boven de toegestane norm. In een nieuwsartikel wordt een link gelegd tussen deze te hoge concentraties en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Dit is echter een aanname van de journalisten en de oorsprong van de verontreiniging kan ook ergens anders liggen. Het gehalte van deze stoffen wordt via de nationale plannen gemonitord in onder andere agrarische en dierlijke producten. De monitoringsgegevens laten geen verhoging zien en daarom is er geen verhoogd voedselveiligheidsrisico geconstateerd. Het signaal is daarom afgesloten.	Risico is verwaarloosbaar, geen (verdere) actie nodig.

Signaal	Omschrijving	Duiding
Signaal 2025.1.4 Apetamine siroop	Dit signaal is in maart 2026 gemeld aan het CO en inmiddels afgerond door het CO. Voor omschrijving zie Signalen gemeld aan en afgerond door het CO, verderop in de tabel.	Serius risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.
Signaal 2025.1.5 Mushroom supplements	Online worden supplementen en producten verkocht met hallucinerende paddenstoelen en eetbare paddenstoelen. Deze supplementen zijn bekend bij de NVWA. Daarom wordt het signaal afgesloten voor het SO-VC.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.
Signaal 2025.2.1 Kwaliteit van Matcha bij schaarste	De vraag naar matcha stijgt terwijl de opbrengst daalt door onder andere droogte. Er zijn zorgen dat er meer matcha van minder goede kwaliteit op de markt komt en dat dit leidt tot risico's voor de voedselveiligheid. In 2026 wordt matcha, verkrijgbaar in Nederland, meegenomen in de nationale monitoring. Het signaal is daarom afgesloten.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.
Signaal 2025.2.3 Vlamvertragers en weekmakers in sterk bewerkte vlees- en zuivelvervangers	Uit een recent wetenschappelijk artikel blijkt dat er vlamvertragers en weekmakers worden gevonden in vlees- en zuivelvervangers. De blootstelling aan deze stoffen vanuit voedsel is voldoende in beeld en heeft de aandacht van EFSA. Daarom wordt dit signaal afgesloten voor het SO-VC.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.
Signaal 2025.2.4 Lood uit portafilter espressomachines	In 2013 concludeerde BfR dat er lood kan vrijkomen uit portafilter espressomachines, vooral na het ontkalken. Recent heeft BfR tijdens een update van de website een verwijzing toegevoegd naar een vergelijkbaar onderzoek uit 2021, waarin dit opnieuw werd gevonden bij 2 van de 7 geteste machines. Portafilter espressomachines vallen onder productveiligheid. Daarom is het signaal doorgegeven aan het productveiligheidsoverleg. Daarmee wordt het signaal afgesloten voor het SOVC.	Niet van toepassing, valt onder productveiligheid.
Signaal 2025.2.5 Wilde asperges	In Frankrijk is gewaarschuwd voor de consumptie van wilde asperges. Het gaat om een andere plant dan de gekweekte asperges. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de wilde asperge in Nederland (veel) groeit. Wildplukken zit niet in onze cultuur, wat het risico vermindert. Het signaal wordt afgesloten, wel wordt in de gaten gehouden of wilde asperges op een later moment meer geconsumeerd worden in Nederland.	Risico is (nog) verwaarloosbaar, wel trend volgen.

Signaal	Omschrijving	Duiding
Signaal 2025.2.6 Hars als toevoegingsmiddel aan melkpoeder voor kalveren	In de duurzame veehouderij wordt hars uit naaldbomen toegevoegd aan melkpoeder voor kalveren. Het product is niet toegelaten als additief. Het is onduidelijk of deze stoffen ook in dierlijke producten terechtkomen. De Medewerkers expertise diervoeder van de NVWA zijn op de hoogte gebracht van dit product. De stof wordt meegenomen in de beoordeling van het feed material register. Hiermee is het signaal op de juiste plek en kan dit signaal worden afgesloten voor het SO-VC.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.
Signaal 2025.2.7 Bijwerkingen van taurine	In een wetenschappelijk artikel wordt geconcludeerd dat taurine mogelijk een effect heeft op de energiehuishouding in kankercellen. Taurine is een aminozuur dat het lichaam deels zelf maakt, maar ook in voedingsmiddelen zit. Het onderzoek zit nog in een verkennend stadium en de relevantie van de bevindingen voor voedselveiligheid is nog niet duidelijk. Daarom wordt dit signaal afgesloten voor het SO-VC.	Risico is verwaarloosbaar, geen (verdere) actie nodig.
Signaal 2025.2.8 Kiwi's eten met schil	In een online krantenartikel wordt aanbevolen om kiwi's met schil te eten. Volgens verordening (EC) 396/2005 over residuen van gewasbeschermingsmiddelen vallen kiwi's onder fruit met een niet-eetbare schil. Naar aanleiding van een eerder signaal over het eten van sinaasappelschillen, heeft het voedingscentrum heeft een waarschuwend tekst op de website opgenomen. Hierin is kiwi al opgenomen. Daarom wordt dit signaal afgesloten voor het SO-VC.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.
Signaal 2025.2.10 PFAS in bestrijdingsmiddelen	Momenteel wordt er gesproken over een verbod op bestrijdingsmiddelen waarvan de actieve stoffen onder de PFAS vallen. Er moet aandacht zijn voor de impact van dit verbod: zijn er voldoende bestrijdingsmiddelen beschikbaar, en zijn risico's van (mogelijk illegale) alternatieven voldoende in beeld? Op Europees niveau wordt hierover gesproken, maar dat kost tijd. Het signaal is voldoende in beeld en daarom wordt het signaal voor nu afgesloten.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.
Signaal 2025.2.12 Methyleenblauw als nootropische stof	In de monitoring werden supplementen met methyleenblauw gevonden. Methyleenblauw is een nootropische stof (breinversterker). Methyleenblauw is een zogenoemd Nieuw Voedingsmiddel en mag niet worden toegepast in levensmiddelen omdat het hiervoor niet is toegelaten.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.

Signaal	Omschrijving	Duiding
	Methyleenblauw is onder de aandacht bij de NVWA. Daarom wordt het signaal afgesloten voor het SO-VC.	
Signaal 2025.2.13 Gebruik van antibiotica als gewasbeschermingsmiddel	Er zijn signalen dat antibiotica in het buitenland worden gebruikt als gewasbeschermingsmiddel. Het is onbekend of deze toepassing ook een residu in het eetbare product geeft. Op dit moment loopt er bij WFSR een project waarin onder andere wordt gekeken naar het gebruik van antibiotica als gewasbeschermingsmiddel in het buitenland. Dit signaal is hiermee voldoende onder de aandacht.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.
Signaal 2025.3.1 Griseofulvine in plantaardige producten	Griseofulvine is een stof met antifungale eigenschappen en wordt gebruikt als geneesmiddel. Griseofulvine is niet toegelaten als gewasbeschermingsmiddel. In 2024 zijn 2 Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF) meldingen gedaan omdat er griseofulvine werd gevonden in voedsel. Griseofulvine kan van nature in planten voorkomen, maar waarschijnlijker is dat het hier om residuen van gebruik van griseofulvine als niet-toegelaten gewasbeschermingsmiddel gaat. Naar aanleiding van deze meldingen heeft de Europese Commissie vragen gesteld aan de Europese autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA). Ook kijkt WFSR naar het voorkomen van residuen van griseofulvine in voedsel. Er zijn na 2024 geen nieuwe RASFF-meldingen binnengekomen. Het onderwerp is daarmee voldoende onder de aandacht.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.
Signaal 2025.3.2 Toelating gewasbeschermingsmiddel fosfine	Fosfine wordt gebruikt als begassingsmiddel tijdens (overzees) transport en opslag. De toelating van de zouten waaruit dit wordt gevormd verloopt eind 2026. Als de toelating niet wordt verlengd kan dat ertoe leiden dat er naar andere (verboden) middelen wordt overgestapt. Momenteel wordt gewerkt aan een herbeoordeling in het kader van de verlenging van de toelating. Fosfine zal in ieder geval gebruikt kunnen worden tot de herbeoordeling af is. Vooralsnog wordt er geen risico verwacht van het gebruik van alternatieven en daarom wordt het signaal afgesloten.	Risico is (nog) verwaarloosbaar, wel trend volgen.
Signaal 2025.3.3 Cafeïnezakjes	Cafeïnezakjes kennen een groeiende populariteit bij jongeren. Er zijn zorgen over te hoge cafeïne inname bij jonge gebruikers en zwangere vrouwen. Meer dan 1 zakje per dag zou tot gezondheidsrisico's kunnen leiden. De NVWA is de bevoegde autoriteit op dit gebied en is op de	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.

Signaal	Omschrijving	Duiding
	hoogte van deze producten. De NVWA is aan het onderzoeken hoe consumenten beter kunnen worden beschermd tegen de risico's van supplementen die cafeïne bevatten. Het onderwerp is hiermee voldoende onder de aandacht.	
Signaal 2025.3.4 Neonicotinoïden	Neonicotinoïden (Neonics) werden gebruikt als insecticiden, maar zijn ondertussen verboden in de Europese Unie. Roemenië heeft laten weten het gebruik van neonicotinoïden, ondanks het verbod, toe te staan. De toelating van neonicotinoïden is ingetrokken op basis van het risico voor bijen en niet omdat er een risico is voor de consument. Omdat er geen sprake is van een voedselveiligheidsrisico wordt het signaal afgesloten voor het SO-VC.	Risico is verwaarloosbaar, geen (verdere) actie nodig.
Signaal 2025.3.5 Vlooiemiddelen in oppervlaktewater	Vlooiemiddelen die toegepast worden voor honden en katten kunnen via diverse routes in het oppervlaktewater komen. Het is onbekend of deze stoffen worden opgenomen door vissen of andere in het water levende organismen. Zoetwatervissen worden in Nederland beperkt commercieel gevangen. De vangst vindt vooral plaats in de grotere wateren. Er is daarom geen voedselveiligheidsrisico en het signaal wordt daarom afgesloten voor het SO-VC.	Risico is verwaarloosbaar, geen (verdere) actie nodig.
Signaal 2025.3.6 Gezondheidsrisico's van 'fruit gummies' met muscimol	Het Duitse instituut voor risicobeoordeling, BfR, heeft gewaarschuwd voor gezondheidsrisico's van het eten van gummiebeertjes met muscimol, een gifstof uit de vliegenzwam. De waarschuwing was ook specifiek voor kinderen, die deze producten kunnen aanzien voor snoepjes. Deze producten worden online en in smartshops verkocht. Kinderen zijn niet de doelgroep van deze producten en kunnen deze producten niet zelf kopen. Het SO-VC kijkt niet naar de risico's van oneigenlijk gebruik en daarom wordt dit signaal afgesloten voor het SO-VC.	Risico is verwaarloosbaar, geen (verdere) actie nodig.
Signaal 2025.3.7 Microplastics in doppen van glazen flessen	Het Franse instituut ANSES heeft een onderzoek gepubliceerd waarin een grote hoeveelheid microplastics werd gevonden in glazen flessen. De onderzoekers vermoedden dat de microplastics afkomstig zijn van de verf die wordt gebruikt op de flesdoppen. Microplastics is een onderwerp wat al groot onder de aandacht is en waar veel onderzoek naar wordt gedaan. Het signaal wordt daarom afgesloten voor het SO-VC.	Signaal is voldoende in beeld; geen verdere actie nodig.

Signaal	Omschrijving	Duiding
Signaal 2025.4.1 Chloorpicrine	Nederlandse en Duitse inlichtingendiensten waarschuwen voor het gebruik van chloorpicrine als chemisch wapen door Rusland in de oorlog tegen Oekraïne. Chloorpicrine is een giftige stof en is na inademing irriterend voor ogen, neus, keel en ademhalingswegen. Een deel van de landbouwgronden van Oekraïne, waar graan verbouwd wordt, ligt in bezet gebied en dit graan kan uiteindelijk naar de EU worden geëxporteerd. Echter is chloorpicrine een vluchtig gas met relatieve korte halfwaardetijd. Daarnaast wordt het toegepast in de openlucht. Er worden daarom geen risico's voor de voedselveiligheid verwacht. Het signaal is daarom afgesloten.	Risico is verwaarloosbaar, geen (verdere) actie nodig.

Signalen gemeld aan en afgerond door het CO

Signaal	Omschrijving	Duiding
Signaal 2023.1.11 Trichloorfenol in runderurines	In een WFSR Kennisbasis-project is een brede screening op runderurines uitgevoerd; daarbij zijn in het jaar 2020, 2021 en 2024 meerdere keren metaboliëten van trichloorfenol gevonden. Het is onduidelijk wat de bron is. Trichloorfenolen zijn milieupersistent en er zijn normen voor bodem en water om milieuschade te beperken.	Serius risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.
Signaal 2024.3.8 Toxische stoffen gevonden in Belgische koekjes en cakejes	In juni 2024 meldde het Belgische Nieuwsblad dat in koekjes, cakes en pannenkoeken een te hoog gehalte α,β -unsaturated carbonyls is gevonden, naar aanleiding van een onderzoek van Sciensano. Deze stoffen ontstaan tijdens het bakproces. Furan-2(5H)-one is ook onder de aandacht in de Commissiewerkgroep Milieucontaminanten en EFSA, met name door de aanwezigheid in producten die gerookt worden of rookaroma's bevatten. Het is onduidelijk in welke andere bereide producten α,β -unsaturated carbonyls kunnen voorkomen.	Serius risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.
Signaal 2024.4.4 Vervuiling van food-grade oliën met industriële chemische substanties	Er zijn signalen die erop wijzen dat in China soms tankwagens voor petrochemische producten worden gebruikt voor food-grade oliën. Hierdoor kunnen er residuen van petrochemische producten in de food-grade olie terecht komen. Het is de vraag welke residuen aanwezig kunnen zijn in de uiteindelijke olie en of dit ook speelt bij de olie verkrijgbaar in Nederland.	Serius risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.

Signaal	Omschrijving	Duiding
Signaal 2024.4.5 Producten met functionele ingrediënten op het grensvlak met de geneesmiddelen- en opiumwet	Er komen steeds nieuwe producten op de markt met functionele ingrediënten, bijvoorbeeld cannabisthee en koffie met cannabidiol (CBD), melatonine, of epigallocatechin gallaat (EGCG). De verkoopkanalen van deze producten zijn vaak online. Niet altijd is duidelijk of de veiligheid hiervan goed beoordeeld is. Deze producten zijn soms ook verkrijgbaar in smartshops en de grens met verkoop in reguliere winkels is dun. Er is regelmatig twijfel of deze producten onder de warenwet of de geneesmiddelenwet vallen.	Serieus risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.
Signaal 2024.4.7 Groeibevorderaars bij insecten	Er worden steeds meer insecten gekweekt voor gebruik als eiwitbron in voedsel of diervoeder. Er zijn aanwijzingen dat groeibevorderaars, zoals metoprene en andere juveniele hormonen, gebruikt (kunnen) worden om insectenlarven sneller te laten groeien en groter te laten worden. Het is niet bekend of gebruik van groeibevorderaars leidt tot residuen in voedsel of diervoeder. Het is ook onduidelijk onder welke wet- en regelgeving deze stoffen dienen te vallen (bijvoorbeeld diergeneesmiddelen) en of deze toepassing mogelijk valt onder de novel foods registratie van de betreffende insecten.	Serieus risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.
Signaal 2025.1.4 Apetamine siroop	Apetamine siroop is een siroop die als eetlustopwekker wordt gebruikt. De Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA) geeft aan dat er ernstige schadelijke effecten kunnen optreden bij gebruik, zoals hallucinaties, stuiptrekking en coma, en raadt het gebruikt daarom af. In 2021 is een handhavingsactie gedaan naar apetamine. Nu lijkt het weer op Nederlandse website te verkrijgen. Het is onduidelijk of dit product in Nederland ook daadwerkelijk gebruikt wordt.	Serieus risico (mogelijk) aanwezig, maar niet acuut: doormelden aan CO voor opvolging.

3 Vervolg in 2026

In 2026 komt het SO-VC wederom elk kwartaal bijeen. Het SO-VM komt in 2026 drie keer bijeen, net als in 2025. Tijdens deze bijeenkomsten worden de nog niet afgeronde signalen uit 2025 verder geduid en afgesloten of gemeld aan het CO. Ook worden er nieuwe signalen verzameld, ingebracht en geduid. Afgesloten signalen komen in het digitaal archief te staan en verstuurd naar abonnees via een berichtenservice (signalen.rivm.nl).

In het najaar van 2025 is gestart met de evaluatie van het SO-V en het CO. Daarbij is eerst gekeken naar de meerwaarde van het SO-V en naar wat goed gaat en wat beter kan. In 2026 zal verder geëvalueerd worden en zal ook concreet worden gekeken naar verbeteringen voor zowel het SO-V als het CO.

Dankwoord

Dit rapport is tot stand gekomen met medewerking van de deelnemers aan het Signaleringsoverleg Voedselveiligheid Chemie (SO-VC) en het Signaleringsoverleg Voedselveiligheid Microbiologie (SO-VM):

SO-VC:

Jan Willem Andriessen (Ctgb)
Martine Lans (Ctgb)
Marca Schrap (NVWA-BuRO)
Els Biesta (NVWA-Handhaven)
Suzanne Jeurissen (RIVM)
Linda Razenberg (secretaris, RIVM)
Judith de Heer (RIVM)
Bianca van de Ven (RIVM)
Melanie Rensink (SecureFeed)
Marijn Albus (Verstegen Spices and Sauces)
Arjen Gerssen (voorzitter, WFSR)
Stefan van Leeuwen (WFSR)
Saskia Sterk (WFSR)

SO-VM:

Annasiet Siebenga (Heemskerk)
Katharina Verhaelen (NVWA-BuRO)
Linda Verhoef (NVWA-BuRO)
Coen van der Weijden (NVWA-Handhaven)
Diederik Brandwagt (RIVM)
Evelyn Heugens (voorzitter tot en met juli, RIVM)
Ingrid Friesema (RIVM)
Lenneke de Winter (voorzitter vanaf november, RIVM)
Lian Bovée (RIVM)
Rob de Jonge (secretaris, RIVM)
Tryntsje Cuperus (RIVM)
Martijn Bouwknecht (VION)
Wieke van der Vossen (Voedingscentrum)
Denise van de Kamer (WFSR)
Ingeborg Boxman (WFSR)
Menno van der Voort (WFSR)

Afkortingen

BfR	het Duitse Federale Instituut voor Risicobehoordeling
BuRO	Bureau Risicobehoordeling & Onderzoek van de NVWA
CBG-BD	College ter Beoordeling van Geneesmiddelen – Bureau Diergeneesmiddelen
CO	Coördinerend Overleg
Ctgb	College voor de toelating van gewasbeschermings- middelen en biociden
EC	Europese Commissie
EFSA	European Food Safety Authority, de Europese voedselveiligheidsautoriteit
EU	Europese Unie
LCI	Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding, Centrum voor Infectieziektebestrijding van het RIVM
LVN	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (tot 2024)
LNVN	Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (vanaf 2024)
NVIC	Nationaal Vergiftigingen Informatiecentrum
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
RASFF	Rapid Alert System for Food and Feed
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
SO-V	Signaleringsoverleg Voedselveiligheid
SO-VC	Signaleringsoverleg Voedselveiligheid Chemie
SO-VM	Signaleringsoverleg Voedselveiligheid Microbiologie
SO-Z	Signaleringsoverleg Zoönosen
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WFSR	Wageningen Food Safety Research

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

juli 2026

De zorg voor morgen
begint vandaag